

Mandag den 16. september 2024 kl. 19.30

Adam Diderichsen, Institut for Statskundskab, Syddansk Universitet

Statens magtmonopol

Webers definition af staten ud fra dens monopol på legitim brug af vold inden for et territorium er et helt fundamentalt element i meget samfundsvidenskab. Det er også en definition, som har spredt sig langt uden for samfundsvidenskaberne, og som er blevet central for den måde, vi politisk og juridisk tænker om staten og om magt på. Men empiriske studier af politik viser, at definitionen er problematisk. Politiet har ikke monopol på legitim vold, og politiets legitimitet er aldrig blot givet, men er altid til debat. Det særlige ved staten er snarere, at den har monopol på ubegrænset magt – at staten altid er den stærkeste, at staten har ret til at slå ihjel. Det rejser igen en hel række fundamentale politisk-filosofiske spørgsmål om, hvad staten er, og forholdet mellem magt, vold og legitimitet.

***

Mandag den 7. oktober 2024 kl. 19.30

Jan Faye, Lektor emeritus, Institut for kommunikation, Københavns Universitet

Evolution og Bevidsthed

Hvorfor findes der overhovedet bevidsthed, og hvordan indgår den i naturens orden? Hvis man er naturalist, hvordan kan man så forklare, at bevidsthed tilsyneladende er opstået som en del af den naturlige udvikling? Hvordan kan det fysiske stof udvikle sig til at have bevidsthed? I foredraget argumenteres for, at dyr har bevidsthed, men det er kun vi mennesker, der er bevidste om, at vi har bevidsthed. Bevidsthed er en organismens måde at præsentere sine omgivelser på og er udviklet igennem organismens procesring af forskellige typer relevant information fra omgivelserne. Selvbevidsthed er en organismens måde at præsentere sin egen bevidsthed på. Samtidig afvises, at computere og robotter kan have bevidsthed eller selvbevidsthed, uanset hvor udviklede de bliver, fordi bevidsthed er naturens måde at løse hastighedsproblemet på, så organismen kan reagere hurtigt og effektivt på vigtig information fra omgivelserne.

Mandag den 28. oktober 2024 kl. 19.30

Isabel Bramsen, ph.d., Leder af Center for Freds- og Konfliktstudier, Lund University

Mikro-dynamikker af krig og fred

I dette foredrag vil Isabel Bramsen introducere mikrosociologi til fredsforskning og internationale relationer. Bramsen vil tage udgangspunkt i sin seneste bog *The Micro-Sociology of Peace and Conflict* udgivet på Cambridge University Press i 2023. Foredraget giver et indblik i, hvordan mikrodynamikker mellem mennesker former større mønstre af fred, konflikt og undertrykkelse. Bramsen fortæller om sin deltagelse og forskning i fredsforhandlinger, herunder vigtigheden af tid, rum og aktører. Hvad betyder for eksempel bordopsætning og sammensætning af forhandlere? Undervejs vil der være eksempler fra verdens aktuelle krige og konflikter med særligt fokus på krigen i Gaza og Ukraine

***

Mandag den 11. november 2024 kl. 19.30

Johan Farkas, lektor, Institut for kommunikation, København Universitet

Kampen om demokrati og de falske nyheder

En dominerende fortælling i vores tid er, at demokratiet er trådt ind i en ny post-sandheds æra, *infodemi* eller post-faktuel tilstand. Falske nyheder formerer sig angiveligt som virusser, mens folk i stigende grad bliver fanget i alternative virkeligheder. Medmindre der indføres radikale foranstaltninger, lyder fortællingen ofte, kan demokratiet ophøre med at eksistere, som vi kender det. I dette oplæg dissekterer Johan Farkas kritisk diskurser om falske nyheder og postsandheder og argumenterer for, at de ikke blot mislykkes med at indfange vor tids største demokratiske problemer, men også kan ende med at legitimere anti-demokratiske løsninger i demokratiets navn. Med udgangspunkt i kritisk politisk filosofi viser Farkas, hvordan foreslåede og gennemførte løsninger på falske nyheder ofte bygger på en ahistorisk og ensidig forståelse af demokrati, der overser kerneværdier som lighed, deltagelse og folkelig suverænitæt.

Mandag den 18. november 2024 kl. 19.30

Marie Kongsted Møller, ph.d.-studerende, DIIS, Københavns Universitet

Frihed i klimakrisens tidsalder

Den stadigt voksende klimakrise kræver, at europæere forbruger mindre, rejser mindre og helt grundlæggende, at vi fylder mindre i en natur, der er blevet mere pirrelig, opfarende og skrøbelig. Disse klimatiske krav hænger dårligt sammen med de frihedsidealiser, som vi kender i dag og hvortil mange har stor emotionel, eksistentiel, politisk og æstetisk tilknytning. Men betyder det, at frihed er umulig i klimakrisens tidsalder? Med udgangspunkt i den franske filosof Pierre Charbonniers indflydelsesrige bog, *Frihed og overflod* (2023), spørges i dette foredrag, hvordan frihed kan se ud i en tid, hvor naturen er i opbrud? Der slås ned på elementer af Charbonniers omfattende gennemgang af frihedens økologiske idehistorie, der viser, at frihed altid har været et foranderligt begreb. Betydningen af frihed er ikke mejslet i sten, men er formet af og formende for menneskets forhold til naturen. Formålet med Charbonniers gennemgang af frihedens økologiske idehistorie er ikke alene at vise, at naturen altid har spillet en rolle for de betydninger, som vi tillægger frihed. Charbonnier har også til hensigt at benytte de idehistoriske erfaringer til at gentænke frihed i klimakrisens tidsalder. Foredraget konkluderer således med at skitsere Charbonniers bud på, hvordan frihed kan se ud i klimakrisens tidsalder. Herefter lægges der op til en diskussion af hvorvidt og hvordan frihed er mulig i dag.

***

Mandag den 25. november 2024 kl. 19.30

Kasper Risbjerg Eskildsen, ph.d., lektor,
Institut for kommunikation og humanistisk videnskab, RUC

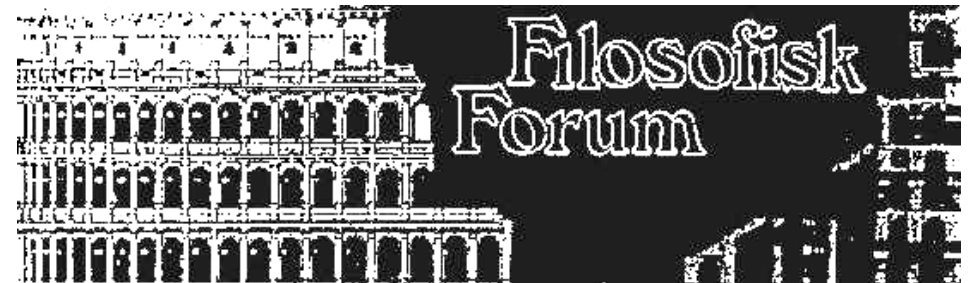
Kælderen under British Museum – eller hvordan Afrika mistede sin historie (igen)

I europæisk filosofi og videnskab blev Afrika syd for Sahara længe betragtet som en verdensdel uden historie. Dette ændrede sig med udbredelsen af de europæiske koloniriger i årtierne omkring 1900. Europæerne opdagede til deres overraskelse, at der i Afrika fandtes spor af en række urgamle riger. Omkring midten af 1900-tallet, da de afrikanske lande erklærede sig uafhængige igen, satte nogle videnskabsfolk – med udgangspunkt i det moderne antropologiske kulturbegreb – imidlertid spørgsmålstegn ved, om denne historie overhovedet havde forbindelse til de mennesker, der nu lever i Afrika. Foredraget følger fremkomsten og konsekvenserne af dette argument, fra reorganiseringen af British Museums lagerrum efter 2. Verdenskrig til nutidens globale kunstmarked.

Der indkaldes til generalforsamling den 16. september kl. 19 iht. vedtægterne.
Samme lokale som aftenens foredrag.

SEPTEMBER TIL NOVEMBER 2024

Filosofisk Forums bestyrelse: Jacob Dahl Rendtorff 2961 5370, Benedicta Pécseli 4157 0781, Anders Bordum 3024 3783, Ulrik Houllind Rasmussen 2896 9465, Emil Hageman Christensen 2713 7992, Mads Peter Karlsen 3879 2434, Niels Mattsson Johansen 2323 5701, Sandra Frost 3117 5389, Diana Rigrup 4266 0918, Kim Faurschou.

Filosofisk Forum, c/o Jacob Rendtorff (kasserer), Adilsgade 6, 2000 Frederiksberg

Kontingent for 2024-2025: 200 kr. for medlemmer i arbejde, 100 kr. for studerende, pensionister m.fl.

E-bank: Indbetalingskort: <01> 113-5600 eller **overførelse til bankkonto:** 1551 0001135600

E-mail: filosofisk-forum@filosofisk-forum.dk

Hjemmeside: www.filosofisk-forum.dk **Facebook-gruppe:** Filosofisk Forum